

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 49/06
22.03.2006. година
Београд

Сгзз. 334/06

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Николе Станојевића, Михаила Рулића, Звездане Лутовац и Предрага Трифуновића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженог ББ, чији је пуномоћник БВ, адвокат, ради утврђења ништавости поравнањем, решавајући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Округног суда у Шапцу Гж.број 44/05 од 26.9.2005. године, и по захтеву тужиоца изјављеном за заштиту законитости против исте пресуде, у седници већа одржаној 22.3.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

I ОДБИЈА СЕ као НЕОСНОВАНА ревизија тужиоца изјављена против пресуде Округног суда у Шапцу Гж.бр. 44/05 од 26.9.2005. године.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ као НЕДОЗВОЉЕН захтев за заштиту законитости тужиоца изјављен против пресуде Округног суда у Шапцу Гж. 44/05 од 26.9.2005. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Лозници П.1131/04 од 25.10.204. године у ставу првом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништав и не производи правно дејство уговора о поравнању које се води у предмету Општинског суда у Лозници под П.1350/85, што је тужени дужан признати, док је у ставу другом изреке тужилац обавезан да туженом плати трошкове парничног поступка у износу од 9.600 динара, у року 15 дана по пријему пресуде под претњом извршења.

Решавајући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Округног суда у Шапцу је пресудом Гж.44/05 од 26.9.2005. године одбацио жалбу као неосновану и потврдио пресуду првостепеног суда.

Против те пресуде Округног суда у Шапцу тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Против исте пресуде тужилац је изјавио захтев за заштиту законитости с предлогом да се побијана пресуда преиначи и тужбени захтев усвоји.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386. ЗПП, ("Службени лист СФРЈ" бр. 4/77 и "Службени лист СРЈ" бр. 3/02) у вези члана 491. став 4. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 125/04), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У проведеном поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 354. став 2. тачка 11. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а о ревизији се посебно не указује на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити.

Разлози ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани.

Према утврђеном чињеничном стању спорно поравнање је закључено пред Општинским судом у Лозници на лицу места у ВВ у предмету П.1350/85, а у спору који је вођен између тужениковог оца ГГ, кога је тужени заступао у том спору у својству пуномоћника, и тужиоцевог оца сада пок. ПП. Исто је састављено по вољи странака у том спору у присуству поступајућег судије у предмету, сада пок. РР и у његовом присуству потписано од стране тужиоцевог оца ПП и овде туженог као пуномоћника свог оца ГГ. То поравнање потписао је и сведок ДДу својству записничара Општинског суда у Лозници, док поступајући судија РР пропустио је да тај записник потпише за време свог живота. Странкама које су закључиле наведено поравнање достављена је од стране првостепеног суда његова копија дана 8.2.1988. године. У судском записнику о закљученом поравнању није наведен датум закључења истог, а то није наведено ни у копији поравнања које је достављено странкама, али је у поступку пред првостепеним судом утврђено да је исто закључено пар месеци пре него што је странкама достављена копија поравнања. Пре закљученог спорног поравнања у истом предмету је донето решење првостепеног суда од 24.7.1987. године којим је утврђено мировање поступка, а на записнику на коме је унета садржина поравнања претходно је донето решење првостепеног суда којим се дозвољава повраћај у пређашње стање и ставља ван снаге решење о мировању поступка.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, које се према одредби члана 385. став 3. ЗПП, ревизија не може побијати, нижестепени судови су и по становишту Врховног суда основано закључили да је тужбени захтев за поништај предметног поравнања неоснован, те су правилно применили материјално право када су такав тужбени захтев одбили.

Према одредби члана 321. Закона о парничном поступку странке у току целог поступка пред парничним судом првог степена могу да закључе поравнање о предмету спора, а чланом 322. истог закона прописано је да се споразум странака о поравнању уноси у записник и да је поравнање закључено кад странке после прочитаног записника о поравнању тај записник потпишу. Такође је предвиђено да ће се странкама на њихов захтев издати оверени препис записника у којем је унесено поравнање.

Полазећи од напред наведене законске одредбе произлази да се улога суда приликом закључења судског поравнања заснива у оцењивању да ли је тај акт у складу са принудним прописима и моралним императивима, што је у сагласности са обавезом суда да не дозволи поравнање које је противно принудним прописима и моралним императивима, пошто су то опште границе слободе уговарања, које странке ни закључењем судског поравнања не могу и не смеју да пређу. Уколико нађе да у том погледу нема сметњи и да је воља странака управљена ка дозвољеним располагањима, суд ће споразум странака о поравнању унети у записник, те се исто сматра закљученим кад странке после прочитаног записника о поравнању тај записник и потпишу.

У овом случају спорно поравнање закључено у суду према одредби члана 322. ЗПП, па нема основа за утврђење његове ништавости. Изостанак потписа на записнику о поравнању поступајућег судије у том предмету не чини поравнање ништавим, јер је неспорно да је то поравнање дато пред судијом у судском поступку, те да је поступајући судија у међувремену умро и није у могућности да га накнадно потпише. Недостатак потписа на записнику о поравнању поступајућег судије не утиче на правну важност наведеног поравнања ни због чињеница што се парница закључењем поравнањем не окончава мериторном одлуком суда. То је само страначка радња којом се отклања спор, а назива се судским зато што је склопљено пред судом и засведочено судским записником. Стим у вези, неосновано се у ревизији тужиоца указује да спорно поравнање није правно ваљано због што га није потписао поступајући судија. Ни остали формални недостаци на које ревизија указује, а који се односе на недостатак датума када је поравнање закључено и не уношења имена странака у уводном делу судског записника и број предмета, не утичу на правну ваљаност предметног поравнања, како то правилно закључују нижестепени судови, са разлога које у свему прихвата и Врховни суд.

Остале наводе ревизије у којима се на посредан или непосредан начин оспорава утврђено чињенично стање, Врховни суд није испитивао, будући да се утврђено чињенично стање ревизијом не може побијати.

На основу напред изложеног, применом члана 393. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде као у ставу првом.

Одлучујући о захтеву за заштиту законитости тужиоца изјављен против исте пресуде, Врховни суд је на основу члана 417, 418, 421 у вези члана 401. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 125/04 од 22.11.2004. године) нашао да је захтев за заштиту законитости недозвољен.

Пре подношења захтева за заштиту законитости тужилац је поднео предлог Републичког јавном тужилаштву за подизање захтева за заштиту законитости против пресуде Општинског суда у Лозници П.бр.1113/04 од 25.10.2004. године и пресуде Округног суда у Шапцу Гж.44/05 од 26.9.2005. године. Међутим, републичко јавно тужилаштво је обавестило тужиоца да нема услова за подизање таквог захтева јер је рок за подизање захтева за заштиту законитости истекао.

Тужилац је благовремено у року од 30 дана од дана пријема тог обавештења поднео свој страначки захтев за заштиту законитости, са разлога који је навео и у својој ревизији.

Према одредби члана 417. Закона о парничном поступку јавни тужилац може подићи захтев за заштиту законитости због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 5. тог закона, а сходно члану 417. истог закона уколико јавни тужилац не подигне такав захтев, странка која је поднела предлог овлашћена је да у року од 30 дана од дана пријема обавештења да јавни тужилац неће изјавити захтев за заштиту законитости сама изјави овај правни лек. То даље значи, да страначки захтев за заштиту законитости се може подићи из истих разлога због којих је овлашћен и јавни тужилац да подигне такав захтев, а не и из других разлога.

Како захтев тужиоца за заштиту законитости није подигао због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 5. ЗПП, да је суд противно одредбама овог закона засновао своју одлуку на недозвољеним располагањима странака (члан 3. став 3 ЗПП), захтев је недозвољен, и као такав одбачен на основу члана 401. став 1. тачка 5. ЗПП, као у изреци пресуде у ставу другом.

Председник већа-судија,

Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

МЗ